

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrlet 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnilstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za ostanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj o naši trgovini.

Marljivi slovenski narod bil bi lahko na krasnej in rodovitnej svojej zemlji veliko bolj srečen in premožen, ko ne bi imel ene velike napake. In ta velika slabost njegova je: letati za ptujci in občevati z njimi, domače pa zanemarjati in prezirati. Te naše slabosti pa se zviti ptujec povsod poslužuje, dobro vedé, da s tem dobi v roke moč in oblast nad nami.

Tako imamo skoraj v vsakem kotu naše domovine naseljene ptujce, kateri se šopirijo in našega kruha pijani, nas zaničujejo. Kakor zviti jež v pravljici, prilezli so ponižni in ubogi k nam, kmalu pa so nam se pokazali v čisto drugačnej podobi. Med drugim nam to jako škodi v politiki, ker ti ptujci, ne le da nam sami kolikor mogoče nasprotujejo, še mnogo naših mož izneverijo, da postanejo odpadniki. Vsega tega kriva je naša slabost, ker se ne držimo gesla »Svoji k svojim!«

Glavna vrata, pri katerih ptujci k nam zahajajo, je trgovina. Zviti ptujec dobro vé, da se s trgovino najlažje postavi na noge in obogati, zato se navadno tega sredstva poprime. Naše ljudstvo se ga koj oklene in kmalu mu nanosi toliko premoženja, da ga ni več strah med nami. Nasproti pa se Slovenci sami vse premalo poslužujemo trgovine, ker nam med drugim žali-bog manjka najbolj duha podjetnosti.

Ali namreč ni žalostno, da imajo večino trgovine od Trsta do Radgone, od Celovca do Varaždina v rokah ptujci? Poljedelci naši pogosto potrebujejo lesa za stavbe in druge reči, pa ga ne iščejo pri naših gorjancih, nego kupijo ga od mešetarja ptujca za drag denar, seveda, ker si je on velik dobiček odračunil. Nasprotno pa gorjanci spravljajo svoje lesne izdelke v roke ptujcu, kateri jim ceno dostikrat po svojej volji nastavlja, da na svoj žep ne pozabi.

Enako je z žitom in vinom. Kmetje v sili dostikrat pod ničevo ceno morajo oddajati te pridelke, ker ga ni kupca za-nje, gorjanci pa vse to dobivajo za drag denar po trgovcih iz dalnje Ogerske, celó iz Italije. In vse to se godi zato, ker se Slovenci premalo poznamo, še več pa, ker se ne držimo gori omenjenega gesla!

Da se bolje spoznamo, treba družbe in posredovanja. To vse bi pa lahko storile z druge, to je nekaka društva za posredovanje v trgovini. Takšna imajo po drugod, n. pr. »Vinarska zadruga« v Pulju (Istra), na katero svetujemo se obrniti, ako kdo želi dobrega isterskega vina. V Ilirski Bistrici (Notranjsko), čital sem, da se je osnovala zadruga za lesno trgovino, od katere je upati veliko uspeha. Zadruga imajo namreč namen, skupljevati pri domačinih blago in jo ponuditi na prodaj ptujcem. Na tak način se nabere velika zaloga, katera vsaki čas lahko postreže raznim naročilom. Tak zavód ima pri ptujcih veliko večje zaupanje, nego ime

ene osebe, pa tudi lažje konkurira s ptujci, kakor bi bilo to mogoče posameznikom.

Glejte, kako hirajo že dolga leta nekdam cvetoči ptujski sejmi! Takrat je bilo v Ptujju živahno, ko so ponosni Pohorci trumoma pripeljali splave lesnega in to svojega blaga ter živo barantali s kmeti ravnin in polja! Bila je prava menjava, Pohorec je dal lesa, dolinec pa žita in vina, pa je bilo vsem najbolje pomagano. Kje je bil dobiček? Gotovo med njima, ker ni bilo treba tretjega — trgovca, kakor dandanes, da se redi med njima. Dajmo popraviti to napako s tem, da kje ob Dravi n. pr. v Ptujju osnujemo zadrugo, katera naj posreduje med nami v lesni in drugi trgovini, nadomestujoča hirajoče sejme! Rodoljubi okoli Ptujja in drugod, blagovolite to premisliti! Pohorski.

Znižanje zemljiškega davka.

(Govoril poslanec Robič v državnem zboru dne 18. maja.)

Visoka zbornica! Okvir, v katerem se bode vršila revizija zemljiško-davčnega katastra, je jako ozek. Uzrok je v prvi vrsti ta, da se že iz početka ni mislilo na revizijo v tej meri, kakor se je vršila regulacija zemljiškega davka leta 1870. in 1883. Poljedelsko prebivalstvo bi že z ozirom na nizke cene vseh pridelkov in visoke troške pridelovanja imelo pravico zahtevati, da se na novo pregledajo zemljiški dohodki. Na podlagi tega bi se mogli znižati tarifi ter popraviti ocenitve.

Toda treba se je bati velikih stroškov pri regulaciji zemljiškega davka in pa v resnici žalostnih izkušenj, ki so jih imeli v mnogih deželah z okrajnimi, pa tudi z deželnimi komisijami. Kaj pa se je doseglo z vso regulacijo zemljiškega davka? Troški so znašali 30 milijonov, in z mirno vestjo smem trditi, da so bili zemljiški davki še krivičneje razdeljeni, konečno pa še mnogo večja nezadovoljnost mej kmečkim prebivalstvom. Ravno to pa jasno kaže, da treba resno ta davek preosnovati, to je, odpraviti ga kot državni davek ter uvesti kot občinski.

Kakor sem že omenil, je sedanji načrt postave jako omejen. Odpadle so okrajne komisije, pa tudi deželne komisije imajo ozko področje. Vendar upam, da bode mogoče vsaj pri nekaterih kulturah znižati tarife ali jih primerno popraviti.

Pri tej priliki pa si dovoljujem vprašanje na gosp. finančnega ministra: Ali pa so priprave za revizijo zemljiško-davčnega katastra že toliko gotove, da bodo deželne komisije mogle še letos pričeti delo? Opozarjam tudi gosp. ministra, da uradniki pri preglednih uradih v posameznih okrajih in deželah jako različno postopajo.

Na Štajarskem n. pr. se pečajo le s popravami pri kulturah.

Jaz ne mislim danes podrobneje govoriti o načrtu postave, temveč le zagovarjati koristi štajarske dežele, ki je bila hudo prizadeta po zadnji regulaciji. Štajarska dežela spada med one, katerih prebivalstvo se z vso pravico pritožuje, da mora nositi krivična bremena, in to je še občutljiveje za prebivalstvo.

Kako pa se je to zgodilo? Že gosp. poročevalec je naglašal v svojem poročilu, da je za časa regulacije zemljiškega davka nameravala vlada stalni katastralni prinos zvišati za polovico. Naravno je torej, da so se v istem smislu trudili tudi poročevalci v deželnih in okrajnih komisijah. In to se jim je posrečilo posebno v onih deželah, kjer so hoteli hitro izvršiti delo ter določiti tarife. Druge dežele pa so čakale, da so mogle primerjati.

Med tiste deželne komisije, kjer so hitro izvršili delo, spada tudi Štajarska. Na podlagi določenih tarifov so okrajne komisije cenile. In tako se je zgodilo, da so na Štajarskem čisti dohodek zvišali od 7,653.000 gld. na 11,220.000 gld. To zvišanje je porazdeljeno na vse dele dežele. Navesti hočem le eden vzgled. V okraju Bruck so zvišali čisti katastralni dohodek od 282.274 gld. na 576.836 gld., v okraju Feldbach od 638.147 gld. na 1,017.490 gld., v okraju Maribor od 738.809 gld. na 1,171.896 gld. Sicer so pozneje nekoliko znižali te številke, vendar pa je sedanjí katastralni čisti prinos višji za več ko tri milijone od prejšnjega. Na Štajarskem so kmetje, ki sedaj plačujejo toliko davka, kakor je preje znašal čisti katastralni dohodek. To zagovarjajo, češ, da je svoj čas ob prehodu k stalnemu katastru štajarska dežela dobila nekaj olajšave. To pa še ne dokazuje, da olajšava ni bila opravičena. Ko bi danes veljalo to načelo, morale bi sedaj prevzeti večja bremena vse dežele, ki so pri regulaciji dobile olajšave. Dokazov imam premnogo, kako so v raznih deželah merili z raznim merilom. Toda ne bodem jih navajal, da ne poreče kdo, da hočem sedaj bremena zvrčati na druge dežele.

Gotovo je, da so popolnem opravičene mnoge pritožbe na Štajarskem gledé visokega zemljiškega davka. Na Štajarskem sploh ni mogoče družih zemljišč dati v najem, ko travnike, a teh je malo v primeri z njivami. Na Štajarskem ni najemnikov, kar dokazuje, da je gospodarski položaj te dežele jako težaven.

Vprašanje je, ali je mogoča za Štajarsko primerna olajšava na podlagi te postave. To je odvisno od znižanja glavne svote zemljiškega davka in od visokosti zneska, ko bi se znižal za Štajarsko. In že danes moram odločno naglašati, da je znižanje za Štajarsko v znesku 215.000 gld. mnogo pre nizko. Gospoda moja! Prošnje, deputacije in na tisoče reklamacij pričajo, da je poljedelsko prebivalstvo na Štajarskem preobremenjeno.

V poštev pa je treba jemati, da je glavna kultura na Štajarskem vinoreja. Ta pa je v zadnjih desetletjih tako opešala, da se komaj tretjina pridelala, kakor prejšnja leta. Uzrok je ta, da je že stoletja ena in ista kultura vedno na istem zemljišču. Zemlja je slabša, izsesana, in le isti še nekaj pridelajo, ki mnogo žrtvujejo, posebno umetnih gnojil. A kmet nima denarja in dr. Kronawetterju bodi povedano, da večkrat tudi veleposestnik ne.

Upam, gospôda moja, da bodo ti razlogi nekoliko veljali in da bode visoka vlada blagohotno ozirala se na pritožbe štajarske dežele. Sicer pa bodem glasoval za predlog manjšine, da se zemljiški davek zniža za poltretji milijon.

Cerkvene zadeve.

Sv. misijon v Šoštanju.

Pod vodstvom čč. oo. Doljaka in Vrhovca iz Jezusove družbe se je obhajal v župni cerkvi sv. Mihaela v Šoštanju misijon od dne 17.—25. majnika. Da bi bili v prejšnjih časih kedaj izvanredni delavci, misijonarji, obdelovali srca tukajšnjih vernih, se ne vé nikdo spomniti. Bogu bodi hvala, da je tudi ta prvi misijonski poskus tako blagoslovil! Nad 3300 obhajancev bo ohranilo ta zlati čas gotovo v vednem spominu.

Zares pastirsko-modra je bila misel, ponuditi tudi prebivalcem trga Šoštanj priliko, posebej v svoji trški podružni cerkvi poslušati čč. misijonarje. Zdaj nima pač nikdo izgovora, da se ni mogel udeležiti sv. misijona radi gneče ljudij v župni cerkvi, ali radi nevednosti slovenskega jezika. V obojnem oziru se jim je ustreglo v trški cerkvi od dne 25.—28. majnika.

Daj Bog rast duhovni setvi, da bi tudi srca tistih, ki so prišli samo poslušati, pa niso pristopili k sv. zakramentom, Bog pretresel in omehčal vsaj za prihodnjo, če možno — renovacijo sv. misijona! Bog povrni trudapolno delovanje čč. misijonarjev in drugih čč. gg. spovednikov, ki so deloma od daleč prihiteli domačinom v pomoč, osobito vlč. g. dekan iz Škal, ki je skoraj vsak dan tako požrtovalno prihajal v spovednico.

Srca župljanov ne bodo pozabila ganljivih pridig, ne zares impozantne procesije z misijonskim križem, ne pretresljive pridige ob sklepu pod milim nebom pred cerkvijo. V tem nepozabljivem spominu bodo vedno tudi vpletene osebe obeh gg. misijonarjev, spovednikov in še posebno domačega č. g. župnika, ki je omogočil ta prvi misijon in toliko za-nj žrtvoval. Šoštanjecan.

Gospodarske stvari.

Občine, potegnite se za ribstvo!

Pred kratkim je došel na vse občine od c. kr. glavarstev na Štajarskem ukaz, naj se točno izpolnjuje § 10 štajarske vodne postave za razširjanje in vzdrževanje rib. V tem ukazu se pešanje riboreje odločno podtika nečednosti tekočih vod, zlasti ker se pri pilah (žagah) meša in trosi žaganje v vodo. Ker pa se to ne da zabraniti, (kajti ne more se pila tako urediti, da ne bi se trosilo žaganje k vodnemu kolesu), in ker se je to godilo enako od časa, ko so kmetje pri nas začeli les rezati (pred več sto leti), pa je bilo vse eno prej dosti rib, misliti smo začeli na neki drugi uzrok, čemu hira riboreja. In ta je gotovo postava o ribstvu ali ribolovstvu, katera sedaj pri nas tako rekoč visi v zraku.

Z letom 1848. so nehale desetine in tlaka, ostale pa še mnoge stare pravice grajščinam. Med temi je bilo tudi lovljenje rib, katero pravico so dajale grajščine po svojih oskrbnikih v najem komurkoli. Vsled splošne postave o zastaranju pa so grajščinam sedaj te pravice tudi zastarele in odpadle. Po nekod so se potegnile za to občine in tudi dobile v svojo oblast ribstvo, drugod, kjer se pa te ne ganejo (marsikje še ne vedo ljudje o tem), ondi pravim, se pa ribam hudo godi. Vidi se, da ribstvo sedaj nima gospodarja in kjer tega ni doma, kaj se godi, vsakdo zna!

Godi se namreč, da tak oskrbnik oddaje po navadi pravico loviti ribe, ali dobro vedé, da ni opravičen več za to, daje ga zakupniku z opombo: na nedoločen čas. To pomenja, dokler mu pravico kdo ne izmuzne.

Ta pravica pripada pa, kakor ona o lovu, izključno občinam, samo da se te morajo za-njo pobrigati. Morda se tu ali tam utegne kdo braniti, ali da se cela zadeva uredi, vredno je občinam nastopiti tudi pravno pot. Upamo, da v tem obziru ne bodo nasprotovala tudi oblastva, kajti dokazuje se jim lahko, da pri sedanjih odnosih ribstvo ali riboreja ne more uspevati.

Godi se namreč, kakor vidimo, da odda oskrbnik grajščine za slepo ceno, skledo leče, pravico ribolova zakupniku. Ta pa odda te pravice, kakor kos kruha od hleba, drugemu, in ta za nekaj grošev še tretjemu, tako, da je v tej kupčiji od neopravičenega grajščinskega oskrbnika v četrte roke šla pravica loviti ribe. Razume se, da je med toliko trgovci dosta neukretnih, ki ne znajo, kaj je pravo in pošteno ribolovstvo, kaj jim na mari še le riboreja? Ne vemo tudi, ali so deloma ali celo nič podkrovani s pravico lova, katera se dandanes tako strogo tirja. Od toliko najemnikov lovi se vse vprek, samo da se kaj dobi. Ker menda malo kateri je opravičen k lovu, tudi drugih ne more tožiti, tako je pa mreža ribjega lova vse preveč razpeta.

Kmetje ne morejo zabraniti, da se po malem vedno trosijo žaganice v vodo. Da bi pa je nalašč kdo trosil, tega ne verjamemo, pa tudi tacega od kazni ne izgovarjamo. Navadno pa se vozi od naših žag žaganje domu za steljo, večkrat se še pipajo za-nje. Ker pa se je to godilo pred več desetletji tako, in so vendar uspevale ribe, da so jih bili polni naši potoki, verujemo le, da je drugi sovražnik — požrešni in neukretni ribolovec jih odpravil. Temu se pa dá v okom priti s tem, da od neopravičenega grajščinskega oskrbnika se izroči pravica do ribolova sploh občinam, katere lažje pazijo na pravilno ravnanje z ribami.

Občine bi s tem korakom napravile si dvojen dobiček. Prvič bi si z najemščino ribolova pomnožile skromne dohodke, kar je marsikje že krvava potreba; drugič pa bi se tem potom najlažje doseglo varstvo ribam. Torej občine, ganite se in ne molčite, kakor imate slabo navado, da potem prepoznega koraka ne boste obžalovale.

Pohorski.

Sejmovi. Dne 13. junija v Žalcu, pri Sv. Andražu v Slov. gor., v Rogatcu, Kozjem, Siegersburgu, Brežicah in pri Sv. Janžu pri Spod. Dravogradu. Dne 15. junija na Planini, pri Sv. Barbari pri Konjicah, v Mozirju, Jurkloštru, Arvežu, Gornji Radgoni, Lembahu, pri Sv. Vidu niže Ptuja, v Celju in Kostrivnici. Dne 17. junija pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Dopisi.

Iz Celja. (Okr. zastop — celjski Nemci(?)) pa † nadvojvoda Karol Ludovik). Dne 8. t. m. je zboroval slovenski okrajni zastop zadnjokrat. Načelnik gosp. dr. Sernec opomni navzoče najpoprej na veliko zgubo in žalost, ki je zadela Avstrijo, cesarja in njegovo preuzvišeno rodbino po smrti brata cesarjevega, preblagega nadvojvode Karola Ludovika. Vsi avstrijski narodi žalujejo in izražajo pri tej priliki svoje sožalje, udanost in ljubezen do cesarja in njegove cesarske rodbine. Slovenski zastopniki so ustali od svojih sedežev, izražajoč tako, da se strinjajo z besedami načelnikovimi, le zastopniki celjskih Nemcev(?) so obsedeli, kakor bi prilimani bili, kar slovensko večino vidno razjari, ki pritrjuje besedam č. g. Gregoreca, ki je nezaslišano predrznost celjski Nemcev(?) grajal in zahteval, naj se žaljivo in nedostojno obnašanje one nemške(?) manjšine zabeleži v zapisniku. Silni udarec je skušal vodja Nemcev(?),

znani Rakušev Pepi, nekoliko odbiti, pa ni bilo mogoče. Nemci(?) so dobro razumeli govor dr. Serneca, dva sta takoj ustala, pa ko je tretji zašepetal »sitzen bleiben«, so obsedeli vsi, gotovo ni na čast sebi in svojim volilcem. Zatem spominja se gospod načelnik še svojega namestnika, g. Hausenbihlerja, ki je nedavno umrl. Rajni nam ostane v blagem spominu zaradi mnogovrstnih in velikih zaslug v vsakem oziru. Nepozabno je, kar je storil za hmeljarstvo in konjarstvo v Savinjski dolini. — Okrajne doklade znašajo 25%, kar je lani dalo z drugimi dohodki vred 45665 gld. Stroški so veliki. Plača cestnikom je znašala 3094 gld., za posip 10695 gld., šolske doklade (7%) 10672 gld., uravnavanje Savinje 1500 gld., železnica Celje-Velenjska 4000 gld. itd. Vkljub temu je odbor tako varčno gospodaril, da je lani izdal manje 5757 gld. 83 kr., ne da bi kaj važnega bil zanemaril. Po pravici so torej slovenski zastopniki bili zadovoljni z računskim sklepom za leto 1895. ter izrekli po navsetu č. g. dr. Gregoreca g. načelniku in gg. odbornikom za njihovo spretno, varčno in požrtvovalno poslovanje najiskrenejšo zahvalo. Tako je končala za Slovence častno druga doba, v kateri je v okrajnem zastopu celjskem na krmilu bila slovenska večina. Nove volitve so že razpisane. Zmaga Slovencev je, kakor vse kaže — zopet gotova.

S Ponikve. (Shod volilcev.) Veliko veselje nam je napravil binško ponedeljek državni poslanec č. g. dr. Lavoslav Gregorec, ko je na Ponikvi sklical shod volilcev, katerega nam je bilo zelo potreba, ker pri nas še imamo trdno zimsko spanje, če ravno bo kmalu poletje. Velika množica domačih faranov se je zbrala v lepo okičeni sobi g. Franca Podgorškega, a tudi tujcev ni manjkalo. Videl si jih v velikem številu iz Šmarija, potem iz Št. Jurija in celo iz daljnega Vranskega. Domači g. župnik predstavili so nam državnega poslanca, ki je potlej stopil na oder in prav mično, ter za vsakega kmeta razumljivo razlagal, kako težko da je v državnem zboru kaj doseči za Slovence, zlasti za slovenske kmete in temu je kriv nesrečni volilni red, po katerem tisti nimajo večine v državnem zboru, kateri so po številu v večini, Slovani. Nadalje je natanko razložil novi volilni red grofa Badenija, kateri sicer starih krivic za nas ne bo odpravil, še pridejo nove zraven, a nekaj bo boljšega: Slovani bodo lažje dobili zaveznikov, in ker ima novi volilni red kal v sebi za razdor starih krivic. Poročal je nadalje, kaj je uzrok, da vinska in žitna cena tako pada, namreč novi denar in za nas draga, za druge pa vredna colnina. Govoril je tudi o škodljivi lovski postavi, o prevelikem desetku, o novi davčni preosnovi, o slabi domovinski postavi, kako krivična je za nas pogodba z Ogersko. Pokazal je slednjič in z izgledi pojasnil, kako slabo se spolnjuje točka 19, katero so svetli cesar leta 1868. podpisali in po kateri imajo vsi narodi v Avstriji, torej tudi Slovenci enake pravice, a se nam vendar velike krivice godijo v šoli, pri sodiščih in drugih uradih, kjer še marsikje nečesto slišati o slovenščini. Nazadnje nas je navduševal, da se moramo za vsako pravico, ki nam gre, zopet in zopet potegovati in se vsestransko izobraževati, da bomo imeli o vseh stanovih izobrazene Slovence, ker le tako nam je mogoče priti do slobode in se otresti tujega jarma. Dolg je bil govor, a za nas še prekratek. Še bi bili radi poslušali, zlasti kmetje kazali so veliko navdušenost, in ko so se domači g. župnik zahvalili govorniku, zadonel je po dvorani trikratni »živio«, kar je dokaz, da je beseda šla do srca.

Iz Krčevine pri Ptuj. (»Kmet. bralno društvo«) je dne 25. maja priredilo veselico pri gostilničarju B. Windischu. Udeležilo se je taiste dokaj odličnih gostov iz mesta in okolice, kakor tudi precejšno

število zavednega kmečkega ljudstva. Gosp. predsednik pozdravi goste v kratkih stavkih, ter se spominja umrlega nadvojvode Karola Ludovika, na kar so vsi navzoči spoštljivo ustali. Gosp. knjižničar je deklamoval od g. Gomilšaka društvu poslani pozdrav, kojega je zbrano občinstvo z zanimanjem poslušalo in kojemu je sledilo ploskanje v dokaz, da je našel dotično pozdrav vesel odmev v srcih poslušalcev. Na to smo se podali v hišo, kjer nam je vodja drž. trsnic razlagal cepljenje ameriškanskih trt. Gosp. J. Matjašiču naj bode na tem mestu izrečene iskrena zahvala; ob enem ga pa uljudno prosimo, naj ostane društvu vedno naklonjen in da bi nas zopet o priliki razveselil in podučil. Potem smo se podali zopet na vrt, kjer so se prepevale slovenske pesmice, kojih sladko doneči glasi so se razlegali po krčevinski dolini. Napilo se je med drugimi napitnicami g. predsedniku, kateri vrlo vodi čredo (bralno društvo), v katero pa se zaganjajo volkovi, nevedé zakaj. A mi pa smo in bomo stali čvrsto, ne zmeane se za sovražnike. Bralno društvo ima blagi namen, ljudstvo navajati k vsemu dobremu, ne pa kakor še nekaterniki trdijo, da je bralno društvo shajališče mladih ljudi in vsega, kar v hudo napeljuje. Taki, ki kaj ednacega mislijo, so pač še slabi na duhu; povabimo jih prav uljudno, da pristopijo k društvu in začnejo pridno čitati knjige, da si tako vsaj nekoliko z duševno hrano zbistrijo duhá.

Iz Celja. (Vabilo in prošnja.) Na c. kr. državni nižji gimnaziji z nemško-slovenskim učnim jezikom v Celju se je ustanovilo dne 27. maja t. l. podporno društvo za uboge učence. To društvo je prevzelo jako težavno nalogo, da bi po svojih skromnih močeh pospeševalo razvoj novega zavoda, ki je večinoma obiskovan od sinov našega manj premožnega oratarja. Bodoče šolske leto odpre se drugi razred. Izdatki bodo veliki, vzlasti ker se morajo revnišim učencem preskrbeti nove prepotrebne knjige. Prosijo se torej vsi mili mladino!ubi, naj blagovolé z dobrohotnostjo na pomoč priti temu društvu. Posebno pa se še prosijo čč. gg. duhovniki, ki so znani po svoji milosrčnosti do učeče se mladine, da nabirajo med svojimi prijatelji in znanci ustanovnikov, oziroma društvenikov. Najmanjši enkratni prispevek za ustanovnika je 10 gld., letnina za društvenika vsaj 1 gld. Vsi prispevki, ki naj se pošiljajo blagajniku g. dr. Jos. Vrečkotu, advokatu v Celju, objavijo se namestu vsakega drugega potrdila v šolskem izveštju. J. Glowacki l. r., t. č. predsednik; A. Kosi l. r., t. č. tajnik.

Iz Dornove niže Ptuja. (Občinska volitev; strela.) Dne 27. maja je bila volitev za občinski odbor Pacinjski pri obč. predstojniku v Dornavi. Izvoljeni so bili odbornikom v I. razredu sledeči možje: Anton Pichler, Franc Pichler, Nace Druzovič, Anton Kovačec, Cizrl Martin in Ivan Vršič, vsi veleposestniki v Spod. Velovlaku. V II. razredu so izvoljeni: Blaže in Pavel Firbas, Jože Horvat, Jakob Frajnkovič, Juri Šegula in Miha Cvetko, posestniki v Dornavi; v III. razredu pa: Bezjak Peter, Slatič Martin in Anton Lajh, posestniki v Sp. Velovlaku, Tobias Franc, Janez Petrovič in Bratec Jožef, posestniki v Pacinji. — Dne 6. junija popoldne ob 3. uri je udarilo v poslopje vrlega posestnika Andreja Juriča v Dornovi hšt. 62 ter pri priči ubilo domačega hlapca, Franca Kamenšaka. Čudno pa je, da je posestnikova hčerka, katera je bila v istem nesrečnem trenutku tudi v hiši, ostala nepoškodovana.

Iz Podgorja pri Slovenjgradu. (Cesta; krčma.) Tri reči so, katerih posebno potrebujemo. Že dolga leta se nam obeta okrajna cesta skozi našo vas, a kedaj jo dobimo, Bog si ga vedi. Naše ceste so sploh tako slabe, da moramo v časih nujne vožnje odlagati na »boljše čase«. Naš gosp. župan je sicer tudi okrajni načelnik, a gotovo je še nujnejših skrbij v okraju,

da ne pride ta stvar v pravi tir. — Pošto smo skorej že imeli. Vsi smo že vedeli, da jo dobimo, pa — nič ni bilo. Kako potrebna nam bi bila, svedoči že okolnost, da hodi pôt v Slovenji Gradec samo dvakrat na teden po pisma. Nekaj, česar drugi državljani ne bodo razumeli, nas tudi še teži. Ako dobimo kako nakaznico ali priporočeno pismo, ne moremo je v Slovenjgradu niti rešiti, ako nimamo potrdila županovega in pečata. Župana pa večkrat ni doma in včasih celo »časa nima« nam potrditi. To se nam zdi torej nepotrebna vpeljava, katero bi naj gosp. župan odpravil. Po drugod tega ne poznajo. — Krčmi imeli smo od nekdaj dve v vasi. Več jih tudi ne potrebujemo, pa — manje jih tudi ne sme biti, ker človek, posebno bolnik, mora imeti izbor, kako vino mu prija. To pa je nemogoče, kjer ni konkurence. Pri nas se je druga krčma odpravila. Kupil je poslopje neki Mozirčan, ker pa mu občina ni hotela pustiti obrti, moral je prodati in oditi od nas. Kjer je ena krčma, ki vspeva sijajno, tam je konkurenca gotovo potrebna.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Četrti splošni avstrijski katoliški shod se vrši letos začetkom meseca septembra v Solnogradu. — Poslanska zbornica državnega zbora je vsprejela postavo za lokalne železnice. Ker še mora dognati postavo gledé povišanja davka na sladkor, bode še bržčas dva dni zborovala. Ako se ta predlog vsprejme, podraži se pri nas sladkor za 50 odstotkov. — V Dreherjevi sobani je oni dan bil shod, ki pa ga je komisar razpustil, ker je dr. Lueger govoril zoper ogersko razstavo.

Češko. Nedavno je sklical poslanec dr. Šamánek shod volilcev na Sofijin otok v Pragi, da jim poroča o svojem delovanju v državnem zboru. Kar je dr. Šamánek povedal o svojih tovariših, to pač ni Mladočehom na čast. Večina teh išče bolj svoje koristi, kakor koristi svojih volilcev.

Štajarsko. Graški »Extrablatt« bojša postane krščansko-socijalen. Mi ne verjamemo, da bi se kateri duhovniki ločili od konservativne stranke ravno pred volitvami. — Na Telovo so v Gradcu na Griesu slovesno blagoslovili popravljeno štatuvo trpečega Zveličarja.

Koroško. Vlada novega volilnega reda za deželni zbor ni predložila svetlemu cesarju v potrjenje zaradi pomanjkljivosti. — V Millstattu je oni dan zboroval »bauerbund«, in se je hudo udrihalo po »klerikalcih«. Ovbe! — Gobanc stopi v kratkem v pokoj.

Kranjsko. V ponedeljek zjutraj je nagloma umrl v Budapešti državni in deželni poslanec kanonik Karol Klun, od kapi zadet, v 55. letu svoje dōbe. Bil je jako delaven in vesten poslanec, ki je marsikaj dosegel za Kranjsko in se tudi večkrat potegnil za pravice koroških in primorskih Slovencev. Večen mu spomin! — V torek je bil slovesno zaprisežen novi ljubljanski župan, gosp. Ivan Hribar.

Primorsko. Tržaški mestni zastop mora v šestih tednih poročati ministerstvu o ustanovitvi slov. ljudske šole. — Minolega tedna so se Rovinjeci stekli s čozoti, italijanskimi ribiči, ker ti preblizu naše obali ribijo.

Hrvaško. Oni dan je bil v Zagrebu shod zaupnih mož stranke prava. Izključili so dr. Franka in protestovali zoper slavljenje ogerske tisočletnice, češ, Hrvaško hoče ostati samostojno kraljestvo.

Ogersko. V ponedeljek je bila v Budapešti izredna slavnost. Z vsem mogočim bliščem se je praznovala obletnica kronanja svetlega cesarja za ogerskega kralja.

— V proračunskem odseku avstrijske delegacije je v torek govoril minister unanjih stvari. Omenil je armensko in macedonsko vprašanje, ostro govoril zoper srbsko vlado ter rekel, da velevlasti ne trpé nobenih zmešnjav na Balkanu. — Zveza Avstrije, Nemčije in Italije se je na tihem podaljšala zopet za šest let.

Vnanje države.

Rim. Velikega pomena je, da so sv. oče pisali kralju Meneliku, naj izpusti italijanske ujetnike. Dotično pismo je v Abesenijo nesel duhovnik Makarij. Kralj Menelik je uslišal sv. očeta ter one ujetnike že izpustil.

Francosko. Umrl je bivši minister Jules Simon. Pred smrtjo je sam zahteval duhovno tolažbo. — Ministerski svét je poslanki zbornici predložil postavni načrt o progresivnem obdačevanju.

Nemško. V Moskvi je nemška naselbina priredila banket na čast zastopnikom nemških vladarjev. Predsednik je napil princu Henriku, bratu cesarja Viljema, in njegovim »spremljevalcem«. Zoper zadnjo besedo je takoj protestoval bavarski princ Ludovik, češ, mi nismo pruski spremljevalci ali podložniki, ampak zavezniki.

Rusko. Zvečer dne 26. in 27. maja so bili bojda veliki neredi v Petrogradu. Bilo je ranjenih in ubitih kacic 250 ljudi. Še le vojaki so napravili mir. Gotovo so teh neredov krivi nihilisti ali ruski prekucuhi, kakor so bržčas bili krivi one grozne nesreče, ki se je dogodila v Moskvi.

Srbsko. Kraljica Natalija je v soboto došla v Beligrad. — Vedno bolj se govori o takozvani »balkanski zvezi«, to je združiti se hočejo Rumunija, Bolgarija, Srbija, Črnogora in Grška. Bolgari, Srbi in tudi Črnogorci so si že debeli prijatelji, ki se zanašajo na ruskega strijca.

Turško. Na Kreti še se vedno Turčini in kristijani pobijajo. Da celo vojaki napadajo kristijane, to je že ondi taka navada. Kristijani si želijo priti pod Grško; toda grška vlada, prisiljena od evropskih velevlastij, je izjavila, da se noče mešati v kreške reči.

Špansko. V Barceloni se je v nedeljo zgodilo strašansko hudodelstvo. Ko je pri procesiji duhovščina vstopila v cerkev Santa Maria, vrgel je neki anarhist ali prekucuh dinamično bombo med ljudi. Šest oseb je bilo ubitih, 40 ranjenih.

Afrika. Italijani še zdaj komaj pokopajo one vojake, ki so pred tremi meseci padli v bitki pri Adui. — Angleško-egiptovska vojska je oni dan premagala derviše pri Firketu. Padlo je okoli tisoč dervišev, več sto pa so jih ujeli.

Za poduk in kratek čas.

Grški otok Krf.

Oni del sredozemskega morja, ki je med Italijo in Dalmacijo, imenujemo adrijansko morje. Iz Trsta te popelje ladja po tem morju proti jugu ob obali Istre, potem proti jugo-vshodu ob bregu Hrvaške, Dalmacije, Črnogore in Albanije, ki je že pod turško oblastjo. Tam, kjer se Italija najbolj približa balkanskemu t. j. grškemu polotoku, spremeni se ime morja in sedaj ploveš po jonskem morju. Prvi večji otok, ob katerega zadeneš v tem morju, se imenuje Korcira ali Krf. Stvarnik je podelil temu otoku izredno krasno naravno lepoto. Zato so se že od nekdaj potegovali zanj različne države.

Okoli l. 750. pred Kr. je poslalo mesto Korint na ta otok posebno naselbino in si ga tako spravilo v svojo oblast. Ostal je pri grški zvezi, dokler ni pripadel vshodno-rimskemu cesarju, ki je imel svoj prestol v

Bizantu, sedanjem Carigradu. L. 1204. se je spremenil gospodar otoka: prisvojili so si ga Benečani. Važno nalogo je opravljal v dolgotrajnih bojih zoper Turke; bil je proti njim nekaka pomorska trdnjava. Pred 100 leti so vzeli otok Francozi, a niso ga smeli mirno obdržati, ker so se tudi Angleži zanj potegovali in si ga res za delj časa podvrgli.

Ko so se l. 1815. po padcu Napoleonovem države in države preustrojile in utrdile, se je tudi otok Krf pridružil zvezi s sosednimi, tako zvanimi jonskimi otoki v eno skupino, ki se je imenovala »zedinjene države jonskih otokov« in je ostala pod angleškim uplivom in gospodarstvom. Dne 1. junija l. 1864. pa je dobil naš otok sedanjega gospodarja — pristopil je h grškemu kraljestvu. S sosednimi otoki vred je štel takrat nekaj nad 200.000 prebivalcev. Domačini govorijo novogrški, to je oni jezik, ki se je razvil iz starodobnega.

Razun teh domačinov se še nahaja na otoku Krf kakih 7000 Lahov in blizu toliko — Judov. Po veri pa je ogromna množina prebivalcev v vshodno-grški, razkolni cerkvi; svoje predstojnike si volijo duhovniki z ljudstvom vred, potrjuje pa jih patrijarh carigrajski. Na otoku ima pa poleg grškega »eksarha« — tako se imenuje cerkveni predstojnik — svoj sedež tudi rimsko-katoliški nadškof. Njegova škofija se razteza tudi na sosedne otoke in na suho zemljo, »kontingent«. Pod seboj ima še dve škofiji, ki so tačasno združene pod enim pastirjem. Katoličanov je na žalost prav malo; na otoku Krf jih ima glavno mesto komaj kakih 8000; katoliških cerkev je tam petero. A nekdaj ni bilo tako.

Ze v apostolskem času se je na tem otoku označevala Kristusova vera in se tudi radostno vsprejela ter veselo razvila. Nepretrgano zgodovinsko sporočilo trdi, da je bil tukaj prvi škof Jason, oni Solunčan, ki je prišel v dotiko s sv. Pavlom na njegovem drugem apostolskem potovanju. Jason je še dandanes domači patron na otoku; njegov god obhajajo vsako leto prav slovesno dne 28. sušča.

Pozneje se je pa tudi v ta otok vgnezdil razkol, ki se je oblastno šopiril do 14. stoletja. Okoli leta 1340. se nam imenuje zopet po dolgem presledku prvi katoliški škof, Salvijan po imenu; od tistega časa je obstala navzlic vsem viharjem katoliška škofija, ki je zdaj že povzdignjena v nadškofijo. — Prosimo prav goreče božjega Pastirja, da podeli kmalu milost zedinjenja in spreobrnjenja vsem odpadnikom in izgubljenim ovčicam, ki še niso v ladji sv. Petra, ki še tavaajo zunaj prave, zveličavne cerkve!

Omenilo se je že, da je otok Krf divno krasen. Naša presvetla cesarica Elizabeta biva kaj rada na njem. Tam stanuje v veličastnem gradu, Ahilejon po imenu. Dne 14. aprila tega leta je bila pred tem gradom redka slavnost, pravi izraz hvaležne udanosti. Mnogo nad 7000 odličnih zastopnikov iz mesta Kastorija se je zbralo v praznični obleki pred cesaričinim gradom. Med njimi je bilo videti tudi lepo število najodličnejših dam in gospa v bogatih in mičnih narodnih nošah. Kaj-li ta zbor pomeni?

Mestni predstojnik se predstavi cesarici ter ji v svojem nagovoru izrazi občeno udanost in hvaležnost vseh prebivalcev za mnogoštevilne dobrote, prejete iz blagodarnih in skrbnih rok presvetle vladarice. Na to pa pristavi ponižno prošnjo, naj blagovoli vsprejeti častno občanstvo v mestu Kastoriji. Srečni in ponosni bi bili prebivalci, ako bi smeli njo šteti med občane svojega mesta. Cesarica se je po svojem grškem tajniku in tolmaču zahvalila za to ponudbo in obljubila, da prevzame ta naslov z veseljem. Po tej izjavi je stopila na balkon in se pokazala zbrani množici, ki je seveda svojo dobrotnico burno povzdavljala. — Ta dogodek

ravno me je napolnil, da sem nekoliko spregovoril o tolikokrat imenovanem otoku Krf in njegovih prebivalcih. Irenej.

Smešnica. Španijol pride pozno po noči truden, lačen in žejen pred francosko gostilnico, kjer dolgo trka, dokler ne odpre gospodar okna, češ, kdo je. »Jaz, odgovori mu popotnik, Don Sanho Ramiro Juan Alfonso Francesko Pedro Domingo de Rokase de Stuniga de las Fuentes«. — »Za toliko gostov nimam postelje«, se odreže krčmar ter zapre okno.

Razne stvari.

Domače. (Na Telovo) je v Mariboru pri procesiji s presv. Rešnjim Telesom bilo vse v najlepšem redu. Le to je moralo vse zveste avstrijske Nemce in Slovence razjariti, da so mnogi dijaki c. kr. realke imeli šopke iz modric, katere pri nas nosijo samo prusaki, Schönererjanci. To je grd škandal, ki je toliko večji, ker so navzoči profesorji menda to dopustili.

(Slovensko društvo) skliče ljudske shode dne 21. junija v Račah pri Mariboru, dne 29. v Ribnici na Pohorju in dalje zaporedoma pri Mariji Snežni, v Rušah, Gornji Radgoni itd. Domoljubi dotični se prosijo, naj potrebno pripravljajo. Predsednik.

(Skušnja iz štajarske zgodovine) se je na c. kr. mariborski gimnaziji vršila včeraj popoldne. Izpraševal je osem četrtošolcev g. profesor Fr. Horák. Medalji princa Ivana sta dobila Tiller Zmagoslav in Vazzas Ludovik, Stanjko Marko dva zlata, Debelak Jožef in Serneč Dušan po eden zlat, Ašič Ivan in Zemljč Milan po 10 kron in Grashitz Karol knjigo. Skušnjo je s kratkim in presrčnim nagovorom sklenil preč. g. kanonik dr. Ivan Križanič, ud deželnega šol. sveta.

(Sv. misijon) je bil minolega tedna v Razborju nad Sevnico. Vodili so ga čč. gospodje misijonarji od Sv. Jožefa pri Celju.

(Vse vinogradnike) opozarjamo na razglas deželnega odbora na zadnji strani. Udeležite se poduka o zelenem cepljenju, poletnem obdelovanju trte in o zatiranju peronospore!

(Nagrobni spomenik † Jos. Lendovškemu). Koroški Slovenci postavijo letos svojemu pokojnemu prvoboritlju, prezasluzenemu profesorju Josipu Lendovškemu na pokopališču v Dvoru nagrobni spomenik. Dotične prispevke vsprejema do dne 1. avgusta uredništvo »Mir-a« v Celovecu.

(Državni dolgovi.) Glasom izdanega poročila je koncem leta 1895. znašal avstrijski državni dolg 4191 milijonov; skupni viseči (državne note) pa 19.305 milijonov. Obresti od vsega dolga pa znašajo skoraj že četrtno državnih dohodkov.

(»Karmelska bratovšina«) sv. škapulirja. Za Slovence po knjigah Serapion in Celinšek posnel P. Ladislav«. To lično, 45 strani obsegajočo knjižico vsem močno priporočamo, ki se zanimajo za to bratovščino. Dobiva se pri čast. pisatelju in tiskarju J. Krajeu v Novem mestu za 7 kr.

(Toča.) Oni dan je pri Novi cerkvi v Halozah napravila toča veliko škodo. Mnogo vinogradov je tako hudo oklestila, da so zdaj čista suhi. Bog nas varuj toče in sploh vsake uime!

(Ogenj) je nastal po noči dne 2. junija v Lehnu pri Slov. Gradcu pri posestniku Francu Pušniku. Uničil mu je hišo in gospodarsko poslopje. — Tistega dne pa je deloma zgorelo šolsko poslopje v Gornji Ložnici pri Slov. Bistrici.

(Nova maša). Č. g. Ant. Vogrinec iz krške skofije bode služil prvo sv. mašo pri Sv. Trojici v Halozah na Angeljsko nedeljo, dne 30. avgusta. Pridigar: P. Konrad Stazinski, minorit.

(Dober svet.) Posestnik Z. nad Kozjem kuha jezo nad onim, ki je lani poročal med raznimi stvarmi v št. 30. »Slov. Gosp.« o križu brez Boga. Ponuja bojda nekemu 5 gld., da bi poročevalca naklestil. Svetujemo mu, naj svoje petake in desetake za boljše stvari obrne!

(Strela je ubila) dne 4. junija, na Telovo kmetu Hribaršku iz Šmihela nad Mozirjem 34 ovac in eno kozo na paši v planini. Pastir je bil na svojo srečo nekoliko od črede oddaljen.

(Iz Logarjeve doline.) Plesnikovo zavetišče v Logajevi dolini bode oskrboval znani gostilničar Herle, po domače Vitezič iz Solčave.

(V Kozjem) so bile dne 3. junija slovesne zadržnice za rajnim nadvojvodo Karolom Ljudovikom. Udeležili so se jih uradniki, občinski zastop in mnogo ljudstva, posebno iz trga.

(Zoper sodišče v Vitanju), za katero se največ tamošnji rojak poslanec Kokoschinegg zanima, izrekle so se enoglasno občine Dobrnjska, Novocerkevka in Frankolska. Te trdijo, da nimajo v Vitanju ničesar iskati, pač pa v Celju.

(Čast. gosp. Gašpar Zabukovšek), zlato-mašnik in župnik v Žičah pri Konjicah, so včeraj obhajali štiridesetletnico župnikovanja v imenovanem kraju. Blagi gospod so še telesno in duševno krepek. Bog daj tako še mnoga leta!

(Ponesrečil) je sprevodnik Ivan Leskovar. Na postaji Poličane je skočil na vlak, ko se je ta že pomikal, a spodrsnil in padel pod kolesa ter obležal mrtev.

(Iz najdba.) Gosp. Leopold Klein, krojaški mojster v Mariboru v grajskih ulicah je vzel patent, da sme samo on delati raznovrstne suknje, ki se tudi lahko nosijo narobe; n. pr. uradna uniforma je narobe lepa civilna obleka.

Društvene. (Moško pevsko društvo) v Mariboru slavi letos dne 27., 28. in 29. junija petdesetletnico svojega obstanka. Slavnost bo seveda popolnoma »tajč«, in je zanjo tudi mestni zastop podaril tisoč gld. Saj imamo denarcev, pa tudi nad eden milijon dolgov!

(V Petrovčah) priredi na praznik sv. Alojzija, dne 21. junija »slov. kat. delavsko društvo« javen shod v občinski pisarni ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. govor: o novi volilni preosnovi. 2. govor: kaj je v Petrovčah novega? Ker se bo na tem shodu med drugim razpravljalo tudi dosedanje občinsko gospodarstvo, pričakuje odbor obilne udeležbe.

(Šavniško sadjarsko društvo) bo imelo dne 21. jun. t. l. popoldne ob štirih v hiši gosp. Al. Krefta v Očeslavcih svoj občni zbor s sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poduk o zelenem požlahtnjenju trt (g. J. Bele). 3. Vpisovanje udov in vplačevanje letnine. 4. Razni nasveti. 5. Prosta zabava.

(V Gradcu) se je pri prvem glavnem zborovanju hrvaško-slov. pevskega društva »Sloga« volil sledeči odbor: Predsednik: drd. med. Supan Viktor; podpredsednik: cand. med. Juratović Josip; tajnik: cand. iur. Milič Miliboj; arhivar: cand. med. Mikšić Bogomil.

(Občni zbor) podružnice sv. Cirila in Metoda za Ptuj in okolico se bode vršil dne 18. junija, v četrtek, h kojemu se vsi udje uljudno vabijo. Začetek ob 3. uri popoldne, oziroma ob 4. uri pri vsakem številu društvenikov, v »Narodnem domu« na Ptuju.

(Vabilo) na izlet, združen s koncertom, katerega priredi »Slovanska čitalnica v Mariboru« v Fram dne 14. junija 1896. Odhod iz Maribora z vozovi poljubno, z mešanim vlakom pa ob 2. uri popoldne. Po prihodu

v Framu skupni poset starega gradu. Ob 5. uri koncert čitalničnega pevskega in tamburaškega zbora na vrtu gosp. Gerta. Povratek po koncertu na vozovih. V slučaju neugodnega vremena preloži se izlet na 21. dan junija. Na ta izlet in koncert vabi p. n. častite ude, pa tudi vnanje rodoljube ter prijatelje petja in tamburanja najuljudneje
Odbor.

(Gasilno društvo na Cvenu) priredi v nedeljo, dne 28. junija ob 4. uri popoldne v jagnjedju blizu gostilne gosp. Senčar-ja »ljusko veselico« s prav zanimivim sporedom, kakor tamburanje, šaljiva dražba itd. V slučaju slabega vremena se veselica vrši drugi dan, dne 29. junija.

(Vinorejsko društvo v Slov. gor.) si je letos kupilo novo trsno škropilko, ki se bode članom posojevala; dobilo je tudi za društvenike 1000 ukorenjenih trsov ameriškega plemena »Monticula« po gospodu Matjašiču na Ptuju. Lepa hvala! Dne 19. maja je kazal g. Belé, kako naj se trs cepi na zeleno. Presrčna zahvala! Okoli 3 q je načelnik, Anton Roškar, društvenikom tudi letos potom okr. zastopa priskrbel modre galice po nizkeji ceni. Pa marljivo škropiti in trse privezovati, da nam ne uniči upanja škodljiva strupena rosa!

(Celjsko pevsko društvo) priredi veliko pevsko slavnost dne 14. junija 1896, na vrhu hotela »Pri kroni.« Po koncertu prosta zabava, pri kateri svira popolna Šmarska godba. Začetek točno ob 6. uri zvečer.

Iz drugih krajev. (Truplo † kanonika Kluna) se je prepeljalo iz Budapešte v Ljubljano. Pogreb je danes, v četrtek popoldne. Naj v miru počiva!

(Velika suša) vlada na Španskem. Kmetje se bojé, da letos ničesar ne pridelajo. Na Španskem že žanjejo koncem maja in začetkom junija. Kruh se je po vsej deželi podražil.

(18 let po nedolžnem zaprt) je bil v Zagrebu kmet Čelko. Leta 1878. so po krivem obsodili njega in kovača Grišnika, češ, da sta umorila postiljona P. Mavrina. Grišnik je umrl leta 1887. v ječi, Čelkota pa so sedaj izpustili, ker so se našli pravi morilci.

(Odpis davkov na Ruskem.) Ruski car je povodom svojega kronanja svojim podanikom v Evropi odpustil zaostalega zemljiškega davka 17 milijonov rubljev, za prihodnjih deset let pa polovico zemljiškega davka, kar znaša do 90 milijonov rubljev.

(Grozen vihar) je dne 15. maja divjal v Schermanu, v Severni Ameriki, ki je pokončal vse, kar je dosegel na zahodni polovici mesta. Prvo noč so našli 40 oseb ubitih in nad 100 ranjenih, števila vseh ponesrečencev pa še nihče ne ve. Popolno razdejanih je 50 hiš, in znaša škoda blizu 150.000 dolarjev.

Loterijske številke.

Trst 6. junija 1896:	43, 45, 10, 76, 86
Linc » »	65, 86, 4, 54, 42

V najem

se da štacuna z mešanim blagom ležeča tik farne cerkve in okrajne ceste v lepem kraju na spodnjem Štajarskem, kjer ni konkurenta. Ravno tam je na prodaj nov umetni mlin — Kunstmühle — oddaljen od okrajne ceste komaj par minut. Več se izve iz uljudnosti pri upravnistvu „Slov. Gosp.“ 3-3

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleestnike in okrevance, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 10

Izvrstne c. kr. jedino priv.

škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katere so se splošno razširile zaradi svoje jednostavnosti, trajnosti, lahke porabnosti pri vsakem obdelovanju trtja itd. prodajamo z garancijo po dosedanjih nizkih cenah

Živic in drugi v Trstu.

➤ Pošiljamo popolne škropilnice na vsako pošto postajo naše monarhije franco z ieseno posodo 10 gld., z elegantno posodo iz kartona po 11 gld.

Obrazce s cenikom dopošiljamo zadovoljno franco. 10-10

➤ Izdelujemo tudi razprašilnike za žveplo, neprenehljive vinske stiskalnice itd.

Kathreiner
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

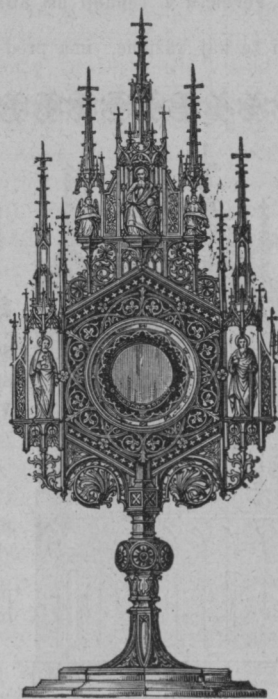
Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:

Kathreiner

Na prodaj

je zaradi priletnosti posestnice vabljivo, okoli 40 oravov obsegajoče, eno uro od farne cerkve Sv. Petra nize Maribora, in 1/4 ure od velike ceste ležeče posestvo: njive, travniki, gozd, gorice, zidana, z opeko krita hiša in ravno tako gospodarstvo posloje. Placilni pogoji po možnosti ugodni. Več pové Vinc. Verlič, obč. predstojnik v Grušovi, pošta: Sv. Marjeta n. P., Maribor. 2-3

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. 1.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom za naročila

cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz zlata, srebra ali bronza, ali iz pozlačenih ali posrebranih družih kovin na primer: monštrance, kelihe, ciborije, lustre, svečnike, križe itd. v različnih slogih po najnovejših uzoreih in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v ognju.

8-12

➤ Za vse svoje izdelke jamčim. ➤

Razglas.

Viničarshi tečaji.

Od 15. do 20. junija 1896 bodo v naslednjih krajih tečaji za viničarje:

1. Na deželni viničarski šoli v Lipnici (Silberberg).

2. Na deželnem vinogradnem nasadu na Kumerskem vrhu pri Ljutomeru.

3. Na deželnem vinogradnem nasadu na Borlu pri Ptuj.

4. Na deželnem vinogradnem nasadu v Pišecah pri Brežicah.

Pouk bode v zgoraj omenjenem času vsaki dan od 8.—12. ure dopoludne in od 3.—7. ure popoldne.

V teh kurzih se bodo obiskovalci praktično poučevali v zelenem cepljenju in poletnem obdelovanju trte, kakor tudi o zatiranju peronospore. Pouk je brezplačen. Vdeleževalci naj se ob svojem prihodu zgledajo za sprejem pri vodji dotičnega zavoda.

Gradec, v majniku 1896.

Od štaj. deželnega odbora.

Vincenc Laposcha v Ptuj

priporoča za čas stavljenja:

Roman-cement 100 klgr. . . . 1 gld. 10 kr.
Portland-cement 100 klgr. . . . 2 " 20 "

če se vzamejo celi sodi.

Moških oblačil zastonj

ne dobite nikjer, ali najboljše in najcenejše raznovrstna

moška, deška in otroška oblačila

prodaje 1-3

prva dunajska zaloga
moške obleke

v Mariboru, Grajske ulice 3.

Dela na mero se najtočneje izvršujejo.

Oznanilo.

Vsled preobilnega vlaganja je „Posojilnica v Makolah“ k temu prisiljena, da bode počenshi od 1. julija t. l. hranilne vloge (stare in nove obrestovala le po 4¹/₂%, kar se s tem daje na splošno znanje!

Makole, dne 1. junija 1896.

2-3 Načelstvo.

Svinjereja angleškega plemena.

Makshofen pri Deggendorfu, Bavarsko.

Ustanovljena 1854.

Lastnik: A. ENGELEN.

Tudi v inozemstvu — v Hamburgu, na Dunaju in v Budapešti — obdarovana s prvimi darili, prodaja najceneje 4-10

breje svinje,
godnje mrjasce,
kakor tudi mlajše živali.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Prostovoljna javna dražba!

Vsled piletnosti in bolehnosti bodem prodala na prostovoljni dražbi, dne 1. julija t. l. od 2. do 4. ure popoldne svoje posestvo pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah obstoječe iz lepe hiše in gospodarskih poslopij, vse zidano, z opeko krito in v jako dobrem stanu.

Zraven spada lep travnik s trikratno košnjo, rodovitna njiva in dva vrta za zelenjavo.

Ondi je jako dobro obiskovana krčma in mesarija z ledenico, kar se tudi zraven odda.

Kupci morajo položiti 10% vadija.

Jera Klampfer,

posestnica.

1-3

KONJAK,

prežgan iz vina lastnega pridelka, priznan kot najboljši, čudovito učinkajoče in bolečine olajšujoče sredstvo proti protinu, po udih in skrnini. Steklenica velja 1 gld. 20 kr.

Stari konjak, izvrstno zdravilo za želodčne bolezni in proti onemoglosti; steklenica 1 gld. 50 kr.

Razpošilja se po pošti. Kdor vzame štiri steklenice, pošljejo se mu franko.

Benedikt Hertl, vlastelin grajščine Golič pri Konjicah (Gonobiz) na Stajerskem.

Zaloga: Gradec: J. Eichler, lekarnar; Alb. Müller, drogist.
Maribor: Al. Quandest, Gospoška ulica. 4

Učenec,

od dobrih starišev zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme se takoj v prodajalnico z mešanim blagom in deželnimi pridelki pri Anton Verbič-u v Tepanji pri Konjicah (Štirsko).

Tisti, kateri že kaj razume, ima prednost. 2-3

Svilnat papir

3-7

v 80 različnih barvah, kakor tudi vse druge za izdelavo umetnih papirnih cvetlic potrebne dele priporoča v največji izbiri in po zelo nizki ceni

Andrej Platzer,

v Mariboru, gosposka ulica št. 3,

trgovina s papirjem, galant. blagom, pisalnim orodjem, šol. potrebščinami, igralnimi kartami, šolskimi in molitvenimi knjigami na debelo in drobno.

Hiša na Spodnjem Hajdinu pri Ptuj, novo zidana in z opeko pokrita, obstoječa iz treh sob, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravnitvo „Slov. Gosp.“ ali pa posestnica v Ptuj, Schlossgasse št. 4.

V žganjariji

Henrika Witzler-ja,

lesotrčca v Gornji Hoči, se vsakovrstno žganje po jako nizki cenl dobi. 12-13

Jožef Brandl,

orgljarski mojster

v Mariboru

Schmiderer-jeve ulice šte. 3,

se priporoča častiti duhovščini in spoštovanim cerkvenim predstojništvom

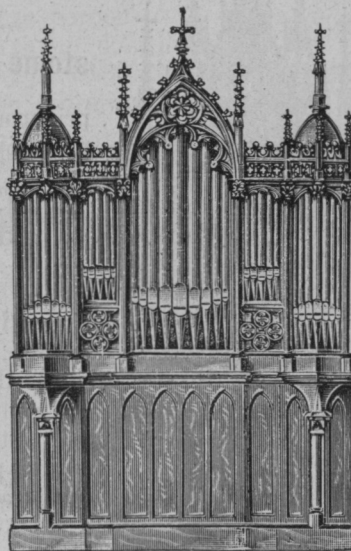
za napravo orgelj

vsake velikosti po najboljših sestavih, s pomočjo vseh novih in praktičnih iznajdb v orgljarski umetnosti.

O novonarejenih orgljah ima pohvalna pisma na ogled. Zagotavlja najboljšo postrežbo in mnogoletno jamstvo.

Poprave in predelavanja dobre in cene.

Harmonije vedno v zalogi. 4-6

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. L. A. Brože.)